

χειμῶνά, καὶ τιμᾶται πολὺ. Ἡ ὀξύδερκεια τοῦ ζώου τοῦ-
του εἶναι μεγάλη, καὶ ἐκ τούτου ἐπλάσθησαν παρὰ τοῖς
ἀρχαίοις τὰ μυθολογούμενα περὶ αὐτοῦ, ὅτι δηλαδὴ βλῆ.
πει διὰ λιθίνων τειχῶν.

Η ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο, μεταφρασθὲν ἐκ τῆς ἐν τῇ πόλει μας ἐκδομέ-
νης Ἀρμενικῆς Ἐφημερίδος, (*) μᾶς διευθύνθη παρὰ δύο Ἀρμενίων νεα-
νίσκων, σπουδαστῶν τῆς Ἑλληνικ. γλώσσης κατὰ τὸ ἐνταῦθα Φιλολογι-
κὸν τοῦ ἔθνους τῶν Γυμνασίου. Εὐπρίζομεν ὅτι θέλει φανῇ εὐάρεστον εἰς
πολλοὺς, ὡς διαπραγματευόμενον περὶ τῆς Φιλολογίας ἔθνους πάσαι
μὲν ἀκμασάντος, οὐκ ὀλίγον νῦν δὲ ἀγωνιζομένου, (εἰς τὴν πόλιν
μας) νὰ ἀναβῇ εἰς τὸν πρῶτον αὐτοῦ βαθμόν. — Τὰ περὶ τῆς Ἀρμενικῆς
γλώσσης ἀναφερόμενα εἶναι ἀρκετὰ ἀστεία καὶ περίεργα.

Ἐθνος σχεδὸν δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ὁποῖον δὲν
προσπαθεῖ ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀρχαιότητα τῆς ἰδίας αὐτοῦ
γλώσσης. Καὶ, ὅπου μάλιστα λαλοῦνται αἱ Ἀνατολικαὶ
γλῶσσαι, οἱ μὲν θέλουσι ταύτην, οἱ δὲ, ἐκείνην, ὡς τὴν
ἀρχαιοτέραν τοῦ κόσμου. Ἄν δὲ καὶ πολλὰ περὶ ἐκάστης
ἔγραψαν, ὡς δῆλον τοῖς Φιλολόγοις, οὐδεὶς ὁμῶς μέχρι
τουδε ἐνησχολήθη νὰ ἐξετάσῃ καὶ τὴν Ἀρμενικὴν
γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ τινες μάλιστα εὐρέθησαν νὰ εἴπωσιν
ὅτι εἶναι συγγάτηρ τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης. (**)

(*) Εἰς δὲ τὸ Ἀρμενικ. μετεφράσθη ἐκ τοῦ Ἰταλιστὶ ἐκδοθέντος
ποιήματος τοῦ Ἰωσήφ Καπιλλέττου.

(**) Ὅρα τὴν τοῦ Καλμέτ μεθερμίνευσιν τῆς Γενέσ. Κεφ. ια.
στίχ. 8. Εἶναι αξιογέλαστος τρέφοντι ἡ γνώμη αὐτοῦ, ὅτι δηλαδὴ ἡ
γλῶσσα τῶν Ἑβραίων εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα τοῦ κόσμου, καθότι εἶναι
ποτὲ δυνατόν ἡ γλῶσσα νὰ ὑπάρξῃ πρὸ τοῦ λαοῦ ὅστις τὴν λαλεῖ;
Τὸ ἔθνος τῶν Ἑβραίων ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ Ἀβραάμ, καὶ εἶναι πασί-
γνωστον ὅτι ὁ Ἀβραάμ ἦτο χαλδαῖος. Ἡ γλῶσσα τῶν Ἑβραίων λοι-
πὸν δὲν εἶναι ἡ πρώτη γλῶσσα τοῦ κόσμου. Τὸ αὐτὸ δὲ δινήμεθα
νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τὴν Χαλδαϊκὴν, ἥτις ἦτο γλῶσσα ἔθνους τὸ ὅποιον
εἶχε καθίσειν εἰς τὸ πεδίου Σενναάρ, μετὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν.

Δὲν εἶναι διόλου ἀπορίας ἄξιον διατί κινεῖς δὲν ἐπεχειρίσθη νὰ διαπραγματευθῇ περὶ τῆς ἀρχαιότητος τῆς Ἀρμενικῆς γλώσσης, καὶ ν' ἀποδείξῃ ἂν οὐχὶ ὅτι εἶναι ἡ πρώτη, τοῦλάχιστον ὅτι εἶναι μία τῶν ἀρχαιοτέρων.— Εἰς ὅλους τοὺς μετὰ Χριστὸν αἰῶνας μόλις δώδεκα ἢ δέκα τέσσαρες ἔμαθον τὴν γλῶσσαν ταύτην, καὶ ἐκ τούτων δὲ δύο ἢ τρεῖς ἐγνώριζον μικροὺς τινὰς συγγραφεῖς μόνον. Πῶς λοιπὸν οἱ Φιλολόγοι τῆς Εὐρώπης ἠδύναντο νὰ ἐνασχοληθῶσιν εἰς πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον, κακῇ τύχῃ, δὲν ἐγνώριζον;

Πασιγνώστον εἶναι ὅτι ἡ πρώτη τοῦ ἀνθρώπου γλῶσσα εἰς διάστημα δέκα ὀκτὼ αἰώνων χρησιμεύσασα διὰ νὰ φανερώσῃ τοὺς στοχασμοὺς τοῦ νοῦς, ὑπέκυψε τελευταῖον εἰς τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς Ἰερᾶς Γραφῆς. Οὐδεμία δὲ, εἴτε ἐκ τῶν νεκρῶν εἴτε ἐκ τῶν λαλουμένων γλωσσῶν, παρεκτὸς τῆς Ἀρμενικῆς, δύναται νὰ καυχῇθῇ ὅτι ὑπῆρξε πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς περιφήμου πυργοποιΐας εἰς τὸ πεδίον τῆς γῆς Σενναάρ. Τοῦτο δὲ σκοπὸν ἔχομεν ν' ἀποδείξωμεν ἐνταῦθα—ὅτι δηλαδή ἡ ἀρχαιότης τῆς Ἀρμενικῆς γλώσσης δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν πυργοποιΐαν, ἐνθα ὅλαι αἱ ἄλλαι γλῶσσαι ἐγεννήθησαν, ἀλλ' ὅτι εἶναι σύγχρονος μὲ τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἀνθρώπου, ἢ μὲ ἄλλους λόγους, ὅτι ἡ Ἀρμενικὴ γλῶσσα εἶναι ἡ ἰδίᾳ ἣτις ὠμιλεῖτο πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, κ' ἐπομένως εἶναι ἡ γλῶσσα τοῦ Ἀδάμ, ἡ ὁποία, ἄνευ οὐσιώδους τινὸς μεταλλαγῆς, ἔμενεν ἡ αὐτή(*). Διὰ ν' ἀποδείξωμεν δὲ τοῦτο, πρῶτον θέλομεν παραστήσειν ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Νῶε δὲν ἔπαθεν οὐδεμίαν μεταβολὴν εἰς τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν, καὶ ἔπειτα ὅτι αὕτη ἦτον ἡ Ἀρμενικὴ, ἡ καὶ ἀρμοδιώτερον λεγομένη *Χ α ἱ κ ἄ ν α* (**). Προσκαλοῦ.

(*) Ὁ Ὀριγίνης ἀκόμη βεβαίως ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Ἀδάμ διτηρήθη ἡ αὐτὴ μεταξὺ τῶν ὅσοι ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὸν Θεόν, καὶ δὲν συνηνώθησαν μετὰ τῶν ἀποστατῶν.

(**) Χάϊκ θεμελιωτὴς τοῦ Ἀρμενικοῦ ἔθνους ὅπερ καὶ ἀπ' αὐτοῦ πολλάκις λαμβάνει τὸ ὄνομα. Λέγεται ὅτι ἐθανάτωσε τὸν Νεβρώδ, καὶ ἤκμασε τὸ 2107 πρ. Χριστοῦ. Τὸ ὄνομα Ἀρμένιος ἰδόθη εἰς τὸ ἔθνος ἐκ τοῦ Ἀρμενάκου ἀκμάσαντος τὸ 2026 πρ. Χριστ.

μεν ἀκολουθῶς ὁποιονδήποτε Φιλολόγον νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ἂν δὲν ἔχωμεν δίκαιον, καὶ νὰ παρουσιάσῃ τὰ αὐτὰ καὶ ἐπιχειρήματα, θέλων νὰ παραστήσῃ ἄλλην ὅποιονδήποτε γλῶσσαν, ὡς ἀρχαιοτέραν.

Ἄρθρ. Α'.

Ἡ γλῶσσα τοῦ Νῶε δὲν ἔπαθεν οὐδεμίαν μεταβολὴν εἰς τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν.

Ἡ Ἱερὰ γραφή μᾶς βεβαιοῖ ὅτι ἡ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν ἦτο καταδίκη εἰς τοὺς ὅσοι ἠτοιμάζοντο νὰ κάμωσι τὸν ὑψηλὸν πύργον εἰς τὸ πεδίον Σενναάρ, διὰ νὰ προφυλαχθῶσιν ἐκ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ, ἂν ἐγίνετο πάλιν κατακλυσμός ἐπὶ γῆς. Διὸ καὶ εἰς τὴν Γένεσιν ἀναγινώσκομεν ὅτι πρὸ τῆς καταδίκης ταύτης "γένος ἓν (ἦν) καὶ χεῖλος ἓν πάντων" καὶ ἔπειτα ὅτι ὅτε ὁ Θεὸς τοὺς ἐτιμώρησεν, εἶπε "Δεῦτε, καὶ καταβάντες συγχέωμεν αὐτῶν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν." Ἄν λοιπὸν ἡ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν ἦτο καταδίκη ἐπιβαλλομένη εἰς αὐτοὺς διὰ τὴν αὐθάδειάν των, ἦτο βέβαια τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ νὰ τὴν λάβωσι μόνον οἱ κατασταθέντες ἔνοχοι. Ὁ Νῶε ὅμως μετὰ τῶν ὅσοι δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν τολμηρὰν τοῦ Νεβρώδ ἐπιχείρησιν, ἔμεινε πάντοτε εἰς τὴν Ἀρμενίαν, καὶ ὁ Χάϊκ μάλιστα μὴ θέλων νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ Νεβρώδ, ἀντίστη μεθ' ὀπλων, ἔμεινε πιστὸς εἰς τὸν Θεόν, καὶ δὲν ὑπῆγεν εἰς τὸ πεδίον Σενναάρ ὅπου ἔκαμον τὸν πύργον. Ἦτον ἄρα τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, ὥστε ὁ Νῶε καὶ οἱ μέιναντες μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀρμενίαν, νὰ μὴ πάθωσι τὴν καταδίκην ταύτην δι' ἧς οἱ αὐθάδεις ἐκεῖνοι ἐπαιδεύθησαν.

Παρακτὸς τῆς φυσικῆς ταύτης ἀποδείξεως ἔχομεν καὶ ἄλλην ἰσχυροτέραν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ, ὅστις τιμωρῶν τοὺς ἀτάκτους εἶπεν, ὡς λέγει ἡ Ἀγία Γραφή, "Δεῦτε καὶ καταβάντες συγχέωμεν ἘΚΕΙ" τὴν γλῶσσαν.

αὐτῶν, διὰ τοῦ ὁποίου ῥητῶς βέβαια ἐννοεῖται εἰς τὸ πεδῖον Σενναάρ, 'ΕΚΕΙ' ὅπου ἔκαμνον τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Ἀρμενίαν, διότι ἂν ἡ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν ἐγίνετο καθ' ὅλον τὸν κόσμον, ἡ Ἀγία Γραφή τότε ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ἀπολύτως "συγχέωμεν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν" χωρὶς νὰ προσθέσῃ τὸ 'ΕΚΕΙ' τοπικὸν Ἐπίρρημα, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται καὶ εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν καὶ εἰς ὁποιανδήποτε μετὰφρασιν. Αἱ γλῶσσαι λοιπὸν ἐσυγχύσθησαν εἰς Σενναάρ, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Ἀρμενίαν. Ὁ δὲ Νῶε καὶ ὁ Χάϊκ οἵτινες δὲν ἦσαν 'ΕΚΕΙ', διετήρησαν ἀκριβῶς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν σύγχυσιν τῶν ἄλλων γλωσσῶν.

Καὶ ἂν παραδεχθῶμεν δ' ἀκόμη τὴν γνώμην τῶν ὅσοι θέλουσι νὰ βεβαιώσωσιν ὅτι ὁ Χάϊκ ὑπῆγεν εἰς Σενναάρ, καὶ ἐκεῖθεν ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, μετανοῶν διὰ τὸ σφάλμα του, ἐκ τούτου δὲν ἐξάγεται ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Νῶε ἔπαθεν μεταβολὴν τινα, διότι δὲν δυνάμεθα, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ὀρθῆς Λογικῆς, νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ ὀλίγοι, οἱ ὄντες μετὰ τοῦ Χάϊκ, διέφθειραν τὴν γλῶσσαν τῶν πλειοτέρων οἵτινες ἔμειναν εἰς τὴν Ἀρμενίαν· μάλιστα δὲ οἱ πολλοὶ ἠδύναντο νὰ διδάξωσιν εἰς τὸν Χάϊκ καὶ τοὺς ἄλλους τὴν γλῶσσάν των, ἂν τὴν ἔχον εἰς τὸ πεδῖον Σενναάρ.

Ἀναμφίβολον λοιπὸν εἶναι ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Νῶε, ἥτις ἦτον ἡ γλῶσσα τοῦ Ἀδάμ, δὲν ἔπαθεν οὐδεμίαν μεταβολὴν εἰς τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν.

(ἀκολουθεῖ).

Ῥουφῖνος Ἀναστασιάδης.

Βασίλειος Ι. Τσανακαλελῆς.

☞ Χάριν τοῦ Μονοημέρου βασιλέως ἀναβάλλονται αἱ συνέχειαι τῶν λοιπῶν Ἀρθρῶν μας.